

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

ФІНАНСИ

**Методичні вказівки до виконання розрахункового завдання для
студентів першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності
073 «Менеджмент» всіх форм навчання**

**Харків
НТУ «ХПІ»
2022**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ФІНАНСИ

**методичні вказівки до виконання розрахункового завдання для
студентів першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності
073 «Менеджмент» всіх форм навчання**

Затверджено
редакційно-видавничою радою
університету, протокол № 3 від 26.10.2022 р.

Харків
НТУ «ХПІ»
2022

Фінанси. Методичні вказівки до виконання розрахункового завдання для студентів першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності 073 «Менеджмент» всіх форм навчання / Уклад.: Т.В. П'ятак. Харків: НТУ «ХП», 2022. 32 с.

Укладач: Т.В. П'ятак

Рецензент: проф. Міщенко В.А.

Кафедра обліку і фінансів

ЗМІСТ

Вступ.....	5
1. Мета індивідуального розрахункового завдання.....	6
2. Вихідні дані для виконання розрахункового завдання.....	7
3. Методичні вказівки щодо виконання розрахункового завдання	14
4. Оформлення розрахункового завдання.....	18
5. Критерії оцінювання розрахункового завдання.....	18
Список джерел інформації.....	19
Додаток А Зразок оформлення титульного аркушу розрахункового завдання	21
Додаток Б Вимоги до оформлення розрахункового завдання.....	22

ВСТУП

Дисципліна «Фінанси» належить до циклу дисциплін професійної підготовки за спеціальністю. Курс спрямований на отримання теоретико-методичних знань в галузі фінансів, засвоєння закономірностей їх розвитку на макро- і мікрорівнях, як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи України. Дає уявлення про механізми і організаційні структури, які забезпечують функціонування фінансової системи країни, передбачає оволодіння навичками дослідження теоретичних основ і практичної реалізації питань організації фінансів на мікрорівні, як базової сфери фінансової системи України.

Сучасний фахівець з менеджменту здатен досягти успіху в своїй професійній діяльності за умови наявності чіткого уявлення щодо сутності і видів фінансових ресурсів держави та суб'єктів господарювання, фінансового механізму та фінансової політики, розуміння впливу грошово-кредитної та фіскально-бюджетної політики на економічний розвиток держави. Тільки свідоме використання інструментів фінансового механізму здатне забезпечити ефективність роботи господарюючих суб'єктів у всіх ланках суспільного виробництва.

З огляду на це, навчальним планом за спеціальністю 073 «Менеджмент» при вивченні дисципліни «Фінанси» передбачено виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ). Індивідуальне навчально-дослідне завдання – це різновид самостійної роботи студента, спрямований на вивчення і оволодіння матеріалом навчальної дисципліни без участі викладача. Характерними ознаками цього є наявність завдання і цільової установки на його виконання. ІНДЗ виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення навчальної дисципліни відповідно до графіка навчального процесу. Індивідуальне завдання необхідне для систематизації, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни «Фінанси». Індивідуальне навчально-дослідне завдання дозволяє студентам опанувати необхідні практичні навички при вирішенні конкретних ситуаційних завдань, сприяти розвитку навичок самостійної роботи й оволодінню методикою ведення наукових досліджень.

1. МЕТА ІНДИВІДУАЛЬНОГО РОЗРАХУНКОВОГО ЗАВДАННЯ

Індивідуальна робота студента, як складова його самостійної роботи, є невід'ємною частиною навчального процесу і базою належного засвоєння теоретичного матеріалу та набуття практичних навичок з дисципліни. За дисципліною «Фінанси» в межах індивідуального навчально-дослідного завдання передбачено виконання розрахункового завдання.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання з дисципліни «Фінанси» є видом самостійної роботи студента і передбачають систематизацію, закріплення, а також розширення теоретичних і практичних знань в даній сфері.

Мета індивідуального навчально-дослідного завдання (розрахункового завдання) полягає в наступному:

- самостійне вивчення частини теоретичного матеріалу дисципліни;
- застосування теоретичних знань при вирішенні конкретних практичних ситуацій;
- розвиток навичок самостійної роботи з нормативно-інструктивними матеріалами, літературними джерелами та статистичними даними суб'єктів господарювання.

За своїм змістом індивідуальні навчально-дослідні завдання є завершеною письмовою роботою у межах навчальної програми курсу, яка складається з теоретичної та практичної частин і виконується на основі, як навичок одержаних у процесі лекційних та практичних занять, так і знань, набутих під час самостійної роботи.

Варіант розрахункового завдання встановлюється викладачем кафедри, який викладає дисципліну «Фінанси». При вирішенні практичних завдань, всі елементи розрахунків та формули, які до них відносяться, необхідно пояснювати, а також вказувати одиниці виміру чисельних показників, які були отримані.

2. ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВОГО ЗАВДАННЯ

1. Теоретичні завдання.

Провести теоретичне дослідження за темою, наведеною у таблиці 1.1. згідно вказаного варіанту.

Таблиця 1.1 –Теми теоретичного дослідження

Варіанти завдання	Тема теоретичного дослідження
1	Проблеми вдосконалення механізмів непрямого оподаткування в Україні на сучасному етапі.
2	Проблеми вдосконалення механізмів прямого оподаткування в Україні на сучасному етапі.
3	Податковий контроль і його роль в управлінні державними фінансами.
4	Фінансові ресурси держави: проблеми формування та ефективного використання.
5	Державний бюджет як фінансова основа регулювання ринкової економіки.
6	Правові й організаційні основи бюджетного устрою в Україні та зарубіжних країнах.
7	Оптимізація структури бюджетних видатків у контексті забезпечення економічного зростання.
8	Проблеми подолання бюджетного дефіциту в Україні.
9	Внутрішні та зовнішні запозичення та їх роль у формуванні фінансових ресурсів держави.
10	Державний борг в Україні: управління та обслуговування
11	Державні запозичення та фінансова безпека української держави.
12	Становлення та розвиток місцевих фінансів України.
13	Місцеві податки і збори як складова системи оподаткування в Україні.
14	Недержавні пенсійні фонди в системі пенсійного забезпечення.
15	Фінансові ресурси суб'єктів господарювання: теоретичні проблеми їх сутнісного визначення та ефективного використання.
16	Ринок фінансових послуг в Україні.
17	Міжнародний фінансовий ринок: закономірності та тенденції розвитку
18	Фінансові аспекти залучення іноземних інвестицій в економіку України.
19	Фінансові аспекти приватизації державних підприємств.
20	Фінансові аспекти діяльності фондової та валютної біржі в Україні.
21	Сучасні тенденції та перспективи розвитку страхового ринку України.
22	Фінансові аспекти залучення іноземних інвестицій в Україну.
23	Фінансові аспекти функціонування спеціальних економічних зон.
24	Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями.
25	Світові фінансові кризи та їх вплив на фінансову безпеку держави.
26	Офшорні зони у структурі світової фінансової системи як засіб ухилення від податків.
27	Створення та особливості діяльності фінансово-промислових груп в Україні.
28	Фінансові механізми стимулювання експорту промислових компаній в Україні.
29	Недержавні пенсійні фонди в системі пенсійного забезпечення.
30	Роль валютного ринку у перерозподілі міжнародних фінансових ресурсів.

2. Практичні завдання.

2.1 Практичне завдання 1.

Розрахувати податок з доходу, що отримує Сидоренко В.І., якщо його щомісячний дохід складає 7700 грн. за основним місцем роботи та 4060 грн. — за другим. Згідно із заявою Сидоренко В.І. отримує соціальні пільги по оподаткуванню (наявність соціальної пільги вказується згідно варіанту).

Початкові дані для розрахунку наведені у таблиці 2.1

Таблиця 2.1 – Початкові дані для виконання завдання 2

Варіант завдання 1	Щомісячний дохід за основним місцем роботи, грн..	Щомісячний дохід за другим місцем роботи, грн..	Наявність соціальної пільги
1	6650	2900	Заява за другим місцем роботи
2	8230	3100	Чорнобильць І групи, заява за другим місцем роботи
3	6800	2750	Вдовець, заява за другим місцем роботи
4	8560	5100	Має 3 дітей віком до 18 років
5	9720	2750	Інвалід ІІ групи, заява за другим місцем роботи
6	6280	4260	Має 2 дітей віком до 18 років
7	9830	2650	Герой України, заява за другим місцем роботи
8	4730	2940	Чорнобильць ІІ групи, заява за другим місцем роботи
9	12980	2680	
10	12680	2570	Інвалід ІІ групи, заява за другим місцем роботи
11	16540	3200	Чорнобильць ІІ групи, заява за другим місцем роботи
12	14240	7800	
13	8800	2900	Заява за другим місцем роботи
14	7200	6400	Чорнобильць І групи, заява за другим місцем роботи
15	8900	2600	Вдовець, заява за другим місцем роботи
16	12450	7900	Має 3 дітей віком до 18 років
17			Інвалід ІІ групи, заява за другим місцем роботи
18	6900	4800	Має 2 дітей віком до 18 років
19	15500	3100	Герой України, заява за другим місцем роботи
20	18900	9800	Чорнобильць ІІ групи, заява за другим місцем роботи

Закінчення таблиці 2.1			
21	6400	2800	
22	8800	2900	Інвалід II групи, заява за другим місцем роботи
23	10500	2600	Чорнобильць II групи, заява за другим місцем роботи
24	8700	6400	Заява за другим місцем роботи
25	12400	6800	Має 2 дітей віком до 18 років
26	6700	14500	
27	9800	5500	Має 3 дітей віком до 18 років
28	7800	3400	Інвалід I групи, заява за другим місцем роботи
29	12700	5600	
30	15400	3450	Герой України, заява за другим місцем роботи

2.2. Практичне завдання 2.

Розрахувати суму ПДВ, сплачену на митниці, та суму ПДВ, яку магазин перерахує в бюджет, якщо договірна вартість імпортного товару складає 25000\$, транспортні витрати на доставку товару до кордону – 4000\$, страховий збір за доставку товару до митниці - 1500\$, ставка ввізного мита 15% від митної вартості, митні та комісійні збори – 0,2% від митної вартості, ставка акцизного збору 15%. Торговий прибуток від реалізації товару на митній території України планується отримати в розмірі 60 000 грн., а торгові видатки – 20 000 грн. Товар реалізується в магазині. Курс НБУ на дату перетину кордону складає 1\$ США – 25 грн. Початкові дані для розрахунку наведені у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 - Початкові дані для виконання завдання 2

Варіант завдання 2	Договірна вартість, \$	Транспортні витрати, \$	Страховий збір, \$	Ставка ввізного мита, %	Митні та комісійні збори, %	Ставка акцизного збору, %	Торговий прибуток, грн..	Торгові видатки, грн..
1	26000	2200	-	6	0.4	12,5	16000	2500
2	24000	3500	-	8	0,2	-	12000	3600
3	20000	1900	1500	10	0,15	-	19000	4400
4	32000	1700	-	12	0,6	10	17000	3300
5	42000	2200	1200	10	1,2	-	13000	2400
6	26000	3200	2400	8	2,2	12,5	18000	5700
7	20000	1600	2300	6	0,8	-	16000	4300

Закінчення таблиці 2.2

8	32000	2100	-	12	1,4	12,5	21000	4600
9	34000	2300	1400	8	0,7	-	22000	5800
10	44000	2500	-	10	1,2	10	20000	4600
11	56000	1860	800	6	0,4	12,5	24600	6200
12	48000	1740	-	8	0,2	-	42400	5700
13	68000	1920	7600	10	0,15	-	34600	4680
14	49000	2680	8900	12	0,6	10	46200	6540
15	58000	2450	1350	10	1,2	-	28900	7620
16	64000	2600	-	8	2,2	12,5	33200	5680
17	72000	2450	1460	6	0,8	-	43500	12300
18	84000	1980	1570	12	1,4	12,5	35400	14500
19	36000	2240	1480	10	0,4	12,5	42300	18900
20	42000	2580	-	6	0,2	-	36800	12400
21	46000	3100	1370	8	0,15	-	28700	14500
22	35000	1680	2340	10	0,6	10	29900	13200
23	38000	1950	2480	12	1,2	-	34800	14600
24	52000	1340	-	10	2,2	12,5	42600	11800
25	47000	2200	1460	8	0,8	-	43200	11560
26	58000	4550	2380	6	0,2	12	46200	15800
27	64000	3570	2860	8	0,6	-	28900	14600
28	78000	2860	4230	10	1,2	10	33200	16200
29	92000	4270	3580	12	0,5	-	43500	15700
30	36000	3520	3800	12	0,8	12	35400	14680

2.3 Практичне завдання 3.

Розрахувати суму оподаткованого прибутку та чистого прибутку підприємства, якщо дохід від реалізації продукції – 960 000 грн., сума акцизного збору від реалізації продукції – 80 000 грн., дохід від продажу цінних паперів — 120000 грн., дохід від спільної діяльності у вигляді дивідендів, отриманих від нерезидентів — 50000 грн., дохід від спільної діяльності у вигляді дивідендів, отриманих від резидентів – 30 000 грн., дохід від лізингу 80 000 грн., лізингові

видатки – 40 000 грн., витрати на сировину – 410 000 грн., фонд оплати праці робітників – 90 000 грн., амортизація – 54 000 грн., інші виробничі накладні витрати – 36600 грн. Початкові дані для розрахунку наведені у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 - Початкові дані для виконання завдання 3

Варіант завдання 3	Доход від реалізації продукції, тис. грн..	Сума акцизного збору, тис. грн..	Доход від продажу цінних паперів, тис. грн..	Дивіденди, отримані від нерезидентів, тис. грн..	Дивіденди, отримані від резидентів, тис. грн..	Доход від лізингу, тис. грн..	Лізингові видатки, тис. грн..	Витрати на сировину, тис. грн..	Фонд оплати праці робітників, тис. грн..	Амортизація, тис. грн..	Інші виробничі накладні витрати, тис. грн..	Собівартість виробленої продукції, тис. грн..
1	2966	-	-	45	30	-	42	1410	180	44	36,6	-
2	1020	46	24	-	58	84	30	-	-	-	-	620
3	1840	32	-	46	-	-	-	860	140	68	47,8	-
4	2500	-	-	-	68	66	24	-	-	-	-	1440
5	3660	85	-	86	-	-	18	-	-	-	-	2240
6	1200	-	135	-	65	42	48	420	160	75	90	-
7	4720	58	-	56	-	-	-	2650	180	84	120	-
8	2864	-	245	-	-	-	36	-	-	-	-	1280
9	1780	45	48	-	48	48	24	-	-	-	-	920
10	2960	-	-	78	58	-	-	1310	140	73	60,5	-
11	3980	-	35	58	36	64	54	1210	190	46	38,6	-
12	4590	42	42	-	68	36	24	-	-	-	-	1620
13	6840	-	-	49	-	-	-	1260	160	78	49,8	-
14	7860	44	36	-	28	42	30	-	-	-	-	3440
15	8400	36	-	36	-	-	18	-	-	-	-	4240
16	5680	42	135	-	45	56	24	1220	180	76	90,6	-
17	6540	48	-	86	-	-	-	2650	170	84	78	-
18	8920	56	45	-	-	-	36	-	-	-	-	5280
19	6780	56	48	-	68	86	24	-	-	-	-	1920
20	4360	-	-	72	38	-	-	1210	150	75	62,5	-
21	7890	32	56	46	36	42	48	2510	170	46	35,6	-
22	8880	24	34	-	58	72	36	-	-	-	-	3620

Закінчення таблиці 2.3.

23	5470	-	-	53	-	-	-	1860	180	58	45,8	-
24	6840	-	32	-	48	24	24	-	-	-	-	3440
25	8450	38	38	44	-	-	18	-	-	-	-	4240
26	3456	-	52	46	48	48	-	1260	46	56	28	-
27	6785	32	38	-	34	-	42	-	-	-	-	4560
28	2345	28	-	26	66	76	26	-	-	-	-	3786
29	7896	-	42	-	78	-	-	438	62	78	22	-
30	4563	22	58	76	-	46	28	2240	42	36		-

2.4 Практичне завдання 4.

Використовуючи вихідні дані про бюджет, наведені у таблиці, визначити величину доходів та видатків бюджету, дефіцит бюджету (суму і процент), видатки області. Початкові дані для розрахунку наведені у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 - Початкові дані для виконання завдання 4

Варіант завдання 4	Закріплені доходи, млрд. грн..	Податок з доходу фізичних осіб, млрд. грн..	Податок на прибуток підприємств, млрд. грн..	Акцизний податок, млрд. грн..	Доходи бюджету, млрд. грн..	Дотації, млрд. грн..	Субвенції, млрд. грн..	Відсоток дефіциту від суми дотацій і субвенцій, %	Видатки області, млрд. грн..
1	?	345	190	421	?	94	345	30	738,7
2	70	?	160	642	?	165	750	24	496,6
3	85	152	?	451	?	54	240	27	618,8
4	93	345	187	?	?	21	360	30	483,5
5	85	152	?	451	?	54	240	27	618,8
6	87	152	?	426	?	356	254	30	462,8
7	36	?	345	254	?	120	86	18	711,8
8	81	125	168	?	?	?	270	29	644,6
9	74	584	149	136	?	65	454	37	?
10	?	348	184	418	?	94	344	30	764,7

Закінчення таблиці 2.4.

11	72	?	165	630	?	186	742	24	586,6
12	88	150	?	455	?	58	248	27	628,4
13	96	335	186	?	?	24	363	30	489,3
14	89	182	?	458	?	56	245	27	648,6
15	87	162	?	429	?	358	257	30	482,8
16	38	?	348	256	?	122	88	18	716,7
17	84	145	166	?	?	?	277	29	664,4
18	76	564	147	139	?	68	458	37	?
19	?	368	174	428	?	84	364	30	664,7
20	78	?	185	620	?	166	752	24	486,6
21	86	190	?	435	?	78	278	27	728,5
22	94	345	196	?	?	54	343	30	589,3
23	85	282	?	458	?	86	285	27	348,7
24	89	262	?	469	?	328	247	30	582,6
25	58	?	248	356	?	142	98	18	616,4
26	86	180	?	480	?	68	225	24	638,6
27	82	164	?	428	?	328	238	34	452,8
28	36	?	348	286	?	162	98	22	746,7
29	74	145	166	?	?	?	257	42	684,4
30	78	564	147	159	?	64	468	38	?

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВОГО ЗАВДАННЯ

1. Теоретичні завдання.

На базі запропонованих основних та додаткових джерел інформації, інформації мережі Інтернет необхідно провести теоретичне дослідження за вказаною темою.

Для цього скласти план, який розкриває тему дослідження і згідно плану розкрити основні питання теми, зробити висновки, щодо проведеного дослідження та навести джерела інформації, які були використані в ході дослідження, в т.ч. відповідні сайти мережі Інтернет. В ході дослідження необхідно використовувати статистичні дані, на основі яких здійснювався аналіз виявленої проблеми.

2. Практичні завдання.

2.1 Практичне завдання 1

Відповідно до Закону від 29.04.21 р. № 1434-ІХ «Про Державний бюджет України на 2021 рік» з 1 січня 2021 року застосовуються нові розміри мінімальної зарплати (далі — МЗП) та прожиткового мінімуму (далі — ПМ). МЗП у місячному розмірі тепер становить 6000 грн, а в погодинному — 36,11 грн. Прожитковий мінімум для працездатних осіб на 1 січня 2021 року становить 2 270 грн.

Відповідно до ст. 31 Закону від 24.03.95 р. № 108/95-ВР «Про оплату праці» розмір заробітної плати працівника за повністю виконану місячну (годинну) норму праці не може бути нижчим за розмір МЗП. Тобто якщо нарахована зарплата працівника, який виконав місячну норму праці, є навіть нижчою за законодавчо встановлений розмір МЗП (6 000 грн за місяць у 2021 році), то роботодавець має здійснити доплату до МЗП. Роботодавець нараховує на заробітну плату ЄСВ та сплачує його за свій рахунок за ставкою 22 % (8,41% – якщо працівник є особою з інвалідністю). Із заробітної плати утримується ПДФО за ставкою 18 % та військовий збір (ВЗ) у розмірі 1,5 %.

При вирішенні завдання необхідно:

I. Згідно з Законом України „Про податок з доходів фізичних осіб” визначити податкову соціальну пільгу (ПСП) в поточному році, якщо вона має бути застосована.

ПСП застосовується до доходу у вигляді зарплати, нарахованого на користь платника податку протягом звітного податкового місяця, якщо розмір такого доходу не перевищує суми, що дорівнює розміру місячного ПМ, діючого для працездатної особи станом на 1 січня звітного податкового року, помноженого на 1,4 й округленого до найближчих 10 грн (пп. 169.4.1 ПК). Отже, граничний розмір зарплати, до якої застосовується ПСП, 2021 року дорівнює 3 180 грн.

Платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, отриманого від одного роботодавця у вигляді заробітної плати, на суму податкової соціальної пільги:

- у розмірі, що дорівнює 50 відсоткам розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (у розрахунку на місяць), встановленому законом на 1 січня звітного податкового року, - для будь-якого платника податку;
- у розмірі, що дорівнює 50 відсоткам суми пільги - для платника податку, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, - у розрахунку на кожну таку дитину;

У розмірі, що дорівнює 150 відсоткам суми пільги для такого платника податку, який:

- а) є одинокою матір'ю (батьком), вдовою (вдівцем) або опікуном, піклувальником - у розрахунку на кожну дитину віком до 18 років;
- б) утримує дитину-інваліда - у розрахунку на кожну таку дитину віком до 18 років;
- в) є особою, віднесеною законом до першої або другої категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи,
- г) є учнем, студентом, аспірантом, ординатором, ад'юнктом;
- ґ) є інвалідом I або II групи, у тому числі з дитинства,
- д) є особою, якій присуджено довічну стипендію як громадянину, що зазнав переслідувань за правозахисну діяльність, включаючи журналістів;
- е) є учасником бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни,

У розмірі, що дорівнює 200 відсоткам суми пільги для такого платника податку, який є:

- а) Героєм України, Героєм Радянського Союзу, Героєм Соціалістичної Праці або повним кавалером ордена Слави чи ордена Трудової Слави, особою, нагородженою чотирма і більше медалями "За відвагу";
- б) учасником бойових дій під час Другої світової війни або особою, яка у той час працювала в тилу, та інвалідом I і II групи, з числа учасників бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни,
- в) колишнім в'язнем концтаборів, гетто та інших місць примусового утримання під час Другої світової війни або особою, визнаною репресованою чи реабілітованою;
- г) особою, яка була насильно вивезена з території колишнього СРСР під час Другої світової війни на територію держав, що перебували у стані війни з колишнім СРСР або були окуповані фашистською Німеччиною та її союзниками;
- ґ) особою, яка перебувала на блокадній території колишнього Ленінграда (Санкт-Петербург, Російська Федерація) у період з 8 вересня 1941 року по 27 січня 1944 року.

II. Визначити оподаткований дохід. Для цього необхідно з нарахованого доходу відняти соціальну пільгу, якщо вона є.

III. Визначити податок з доходу фізичної особи: ставка податку – 18% від оподаткованого доходу.

2.2 Практичне завдання 2

Базою оподаткування по ПДВ на митниці є митна вартість товару, мито та акцизний збір, які будуть визначатись:

Митна вартість = договірна вартість імпортного товару + транспортні витрати на доставку товару до кордону + страховий збір за доставку + інші витрати

На дату розмитнення митна вартість товару перераховується по курсу НБУ в національну грошову одиницю.

Визначається сума ввізного мита:

Сума ввізного мита = митна вартість x ставка ввізного мита

Визначається сума митних та комісійних зборів;

Сума митних та комісійних зборів = митна вартість x ставка митних та комісійних зборів

Визначається сума акцизного збору:

*Ca = (Митна вартість + Сума ввізного мита) * Ставка акцизного збору / (100% - Ставка акцизного збору)*

Визначається база оподаткування по ПДВ на митниці:

База оподаткування = Митна вартість + сума ввізного мита + сума акцизного збору

Визначається ПДВ до сплати на митниці (податковий кредит) :

ПДВ₁ = База оподаткування x ставка ПДВ (20%)

Визначається вартість імпортного товару:

Вартість імпортного товару = База оподаткування + ПДВ + Митні та комісійні збори

При реалізації імпортного товару на території України виникають податкові зобов'язання по ПДВ, тому необхідно визначити базу оподаткування по ПДВ на митній території України:

База оподаткування = Вартість імпортного товару + торговий прибуток + торгові видатки

ПДВ₂ (загальна сума податкових зобов'язань по ПДВ):

$$ПДВ_2 = \text{База оподаткування} \times \text{Ставка ПДВ (20\%)}$$

ПДВ до сплати в бюджет дорівнюватиме:

$$\begin{aligned} \text{ПДВ до сплати в бюджет} &= \text{Податкові зобов'язання} - \text{податковий кредит} \\ &= ПДВ_2 - ПДВ_1 \end{aligned}$$

2.3 Практичне завдання 3

1. Згідно Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» визначаються валові доходи (вони повинні бути скориговані на суму ПДВ та акцизного податку, а також на суми інших платежів, які не належать підприємству).

2. Згідно Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» визначаються валові витрати, їх необхідно також скоригувати.

3. Згідно закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» оподаткований прибуток визначається:

$$\begin{aligned} \text{Оподаткований прибуток підприємства} &= (\text{Виручка від реалізації продукції} + \\ &\text{Інші операційні доходи}) - (\text{Собівартість реалізованої продукції} + \\ &\text{Інші операційні витрати}) \end{aligned}$$

Податок на прибуток підприємства складає 18% від оподаткованого прибутку.

Чистий прибуток підприємства визначається:

$$\text{Чистий прибуток} = \text{Оподаткований прибуток} - \text{Податок на прибуток.}$$

2.4 Практичне завдання 4

Необхідні показники бюджету розраховуються, виходячи з наступних формул:

1. $\text{Видатки бюджету} - \text{Доходи бюджету} = \text{Дефіцит бюджету}$
2. $\text{Доходи бюджету} = \text{Закріплені доходи} + \text{Податок на доходи фізичних осіб} + \text{Податок на прибуток підприємств} + \text{Акцизний збір}$
3. $\text{Видатки бюджету} = \text{Дотації} + \text{Субвенції} + \text{Видатки області}$
4. $\text{Відсоток дефіциту} = (\text{Дефіцит} / (\text{Дотації} + \text{Субвенції})) * 100$
5. $\text{Дефіцит бюджету} = (\text{Дотації} + \text{Субвенції}) * \text{Відсоток дефіциту} / 100$

4. ОФОРМЛЕННЯ РОЗРАХУНКОВОГО ЗАВДАННЯ

Оформлення розрахункового завдання здійснюється відповідно до вимог, наведених у Додатку Б.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОЗРАХУНКОВОГО ЗАВДАННЯ

Оцінюється розрахункове завдання викладачем кафедри після її захисту студентом у балах і за національною шкалою оцінок.

Загальна кількість балів включає оцінки змісту роботи (до 50 балів), оформлення (до 10 балів) та захисту (до 40 балів). Критерії оцінювання розрахункового завдання наведені у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Критерії оцінювання розрахункового завдання

Оцінка ЄКТС	Критерії оцінювання		
	Теоретичне запитання	Практичні завдання	Кількість балів
1	2	3	4
5А	розкриті повністю з дотриманням наукового стилю викладення матеріалу, сформульовані оригінальні висновки, отримані на основі програмного й додаткового матеріалу, законодавчих та нормативних актів, запитання проілюстровані актуальними прикладами із	виконано повністю із застосуванням системних знань й логіки економічного дослідження, наведено чіткі й аргументовані висновки щодо вирішення поставленої задачі	90 - 100
4В	розкриті повністю згідно з матеріалом дисципліни, сформульовані висновки, отримані на основі знань, передбачених навчальною програмою, програмний матеріал викладено з незначними погрішностями або без узагальнень	виконано в цілому правильно із застосуванням знань навчального матеріалу, наведено висновки щодо вирішення поставленої задачі, можливі незначні неточності	82-89
4С	розкриті повністю, проте при викладенні програмного матеріалу допущені незначні помилки	виконано в цілому правильно із застосуванням основних знань навчального матеріалу, припущені несуттєві помилки	75-81
3D	розкриті неповністю при викладенні програмного матеріалу допущені суттєві погрішності або помітні помилки, які впливають на зміст відповіді	виконано неповністю із застосуванням навчального матеріалу без достатнього розуміння, припущені	64 -74

3E	розкриті неповністю, допущені суттєві помилки, які впливають на зміст відповіді, значні труднощі викладення матеріалу	виконано неповністю із значною кількістю помилок	60-63
2 FX	розкриті неповністю або зовсім не розкриті, значні труднощі викладення матеріалу	велика кількість грубих помилок	35-59
2 F	не розкрито, труднощі викладення матеріалу на елементарному рівні	Не виконано	0-34

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Фінанси (загальна теорія) : навч. посібник / В. М. Опарін ; КНЕУ. - 2-е вид., доп. і перероб. - Київ : КНЕУ, 2001. - 240 с.
2. Фінанси : навч. посібник / В. П. Кудряшов. - Херсон : Олді-плюс, 2002. 351 с.
3. Стеців Л. П. Фінанси: навч. посібник / Л. П. Стеців, О. І. Копилюк. К.: Знання, 2007. 236 с.
4. Фінанси курс для фінансистів: навч. посібник / за ред. В. І. Оспіщева. Київ : Знання, 2008. 567 с.
5. Фінанси: Підручник / За ред.Юрій С.І.,Федосова В.М. - 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2012. 687 с.
6. Фінанси : навч. посібник / А. В. Базиліук [та ін.]; наук. ред. А. В. Базиліук; Нац. транспортний ун-т. -Київ : Кондор, 2014.
7. Вдовенко Л.О. Фінанси : навч. посібник / Л. О. Вдовенко, Н. М. Сушко, Н. Д. Фаюра; ВДАУ. - К. : Центр учбової літ., 2010. - 152 с.
8. Кудряшов В.П. Фінанси : навч. посібник / В. П. Кудряшов. - Херсон : Олді-плюс, 2011. - 352 с.
9. Ковальчук С.В. Фінанси : навч. посібник / С. В. Ковальчук, І. В. Форкун. - Львів : Новий світ-2000, 2011. - 568 с.
10. Статистика фінансів : навчальний посібник / Н. П. Лутчин, А. К. Миронюк. - Львів : Новий світ-2000, 2011. - 324 с.
11. Фінансово-банківська статистика. Практикум : навч. посібник / П. Г. Вашків, П. І. Пастер, В. П. Сторожук; За ред. Є. І. Ткача. - К.: Либідь, 2002. - 324 с.
12. Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І.С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.

РЕСУРСИ МЕРЕЖІ INTERNET

1. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua.
2. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua.
3. Офіційний веб-сайт Національного банку України. – Режим доступу : www.bank.gov.ua.

4. Офіційний веб-сайт Державної податкової адміністрації України. – Режим доступу : <http://sta.gov.ua>.
5. Держкомстат України. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
6. Електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua.
7. Електронний каталог Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>
8. Електронний журнал «Деньги» – Режим доступу: <http://dengi.ua/lastjournal.html>
9. Вісник Національного банку України. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=60949
10. Національна парламентська бібліотека України. – Режим доступу: <http://www.nplu.kiev.ua>
11. Наукова бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.– Режим доступу : <http://lib-gw.univ.kiev.ua>
12. База українського законодавства в Інтернет.– Режим доступу : www.lawukraine.com

ДОДАТКИ

Додаток А. Зразок оформлення титульного аркушу розрахункового завдання

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
„ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ“

Кафедра обліку і фінансів

РОЗРАХУНКОВЕ ЗАВДАННЯ

з дисципліни «Фінанси»

Виконала: студент(ка) _____ курсу,
групи _____
спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа та страхування»

Розрахункове завдання захищено з оцінкою:

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Керівник:

_____ проф. П'ятак Т.В.

Харків 202__

Додаток Б. Вимоги до оформлення розрахункового завдання

1. Загальні вимоги до оформлення розрахункового завдання

Розрахункове завдання повинне бути оформлена відповідно до загальних вимог щодо оформлення текстових документів у сфері навчального процесу СТЗВО - «ХПШ» - 03.01 - 2021.

Робота має бути набрана на персональному комп'ютері і подана до захисту в роздрукованому вигляді не пізніше як за два тижня до закінчення семестру.

Текст друкують на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210x297) шрифтом Times New Roman 14 pt, через півтора інтервалу; до тридцяти рядків на сторінці. У громіздких таблицях і рисунках допускається використання шрифту 12 pt. У цьому випадку заголовки таблиці або назва рисунку мають бути виконані цим же шрифтом. У тексті пояснювальної записки не дозволяється використання напівжирного, підкресленого шрифту або курсиву.

Текст роботи треба друкувати, дотримуючись таких розмірів полів: верхнє й нижнє - не менше 20 мм, ліве - 30 мм, праве - не менш 10 мм.

Під час виконання роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності й чіткості зображення протягом усього тексту. Всі лінії, літери, цифри і знаки повинні бути однаково чорними протягом всієї пояснювальної записки.

Помилки, описки, графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою й нанесенням на те ж місце виправленого зображення.

Прізвища, назви установ, організацій, фірм та інші власні назви в тексті завдання наводять мовою оригіналу. Допускається наводити назви організацій і власні назви у перекладі на мову пояснювальної записки, додаючи (при першому згадуванні) оригінальну назву.

Теоретична частина розрахункового завдання складається з розділів і підрозділів.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки.

Заголовки структурних елементів роботи й заголовки розділів слід друкувати напівжирним шрифтом по центру великими літерами без крапки на кінці, не підкреслюючи. Перенесення слів у заголовках розділів не допускається. Якщо заголовок складається з двох речень, їх розділяють крапкою.

Заголовки підрозділів треба починати з абзацного відступу і друкувати напівжирним шрифтом маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки на кінці.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту й дорівнювати п'яти знакам.

Між заголовком розділу та заголовком підрозділу або наступним текстом треба залишити один вільний рядок.

Між заголовком підрозділу і наступним текстом – півтора інтервалу, як в основному тексті.

Між заголовком розділу (підрозділу) і попереднім текстом треба залишити один вільний рядок.

Для зручності форматування при внесенні виправлень і доповнень рекомендується кожен розділ і підрозділ пояснювальної записки починати з нової сторінки.

Не допускається залишати заголовок розділу або підрозділу на кінці сторінки, якщо після цього заголовка іде тільки один або жодного рядка тексту.

9.2. Вимоги до нумерації

9.2.1. Нумерація сторінок роботи

Сторінки роботи треба нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації протягом усього тексту роботи. Номер сторінки проставляється в правому верхньому куті сторінки без крапки на кінці.

Титульний аркуш включають у загальну нумерацію сторінок роботи. Номер сторінки на титульному аркуші не проставляють. Ілюстрації таблиці, виконані на окремих сторінках, включають у загальну нумерацію сторінок роботи.

Першою сторінкою розрахункового завдання вважається титульний аркуш. Далі йде перелік скорочень і умовних позначень (якщо такі є), за ними – зміст.

Порядковий номер сторінки починають проставляти з наступної після змісту сторінки (зі вступу).

9.2.2. Нумерація розділів, підрозділів

Розділи і підрозділи роботи треба нумерувати арабськими цифрами.

Розділи повинні мати порядкову нумерацію в рамках теоретичного завдання і позначатися арабськими цифрами без крапки, наприклад: 1, 2, 3. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в рамках кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу й порядкового номера підрозділу, розділених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад: 1.1; 1.2; 1.3.

Наводяться без нумерації структурні елементи: **«ЗМІСТ»**, **«СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ»**, **«ДОДАТКИ»**.

9.3. Скорочення

Слова в тексті і у таблицях скорочувати не допускається. Виключення становлять скорочення слів і словосполучень, встановлених у державних стандартах або загальноприйнятих у науковій термінології.

Дозволяється застосовувати скорочення слів і словосполучень, характерних для професійної галузі знань. Записуються такі скорочення одним із двох способів: 1) якщо кожне з них повторюється далі не менш трьох разів - безпосередньо в тексті (у дужках після повного найменування при першому згадуванні); 2) в переліку умовних позначень.

9.4. Ілюстрації

Ілюстрації (креслення, рисунки, схеми, діаграми), що зустрічаються в тексті, називають рисунками. Рисунок, як правило, слід розміщати безпосередньо після першого згадування його в тексті або на наступній сторінці. На всі ілюстрації необхідно давати посилання в тексті роботи.

Всі ілюстрації повинні мати назву. Ілюстрації позначаються словом „Рисунок...”, яке разом з назвою ілюстрації розташовують під рисунком, після пояснювальних даних, без крапки на кінці, по центру рядка.

Ілюстрації треба нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках.

Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відділених крапкою. Номер рисунка відокремлюють від його назви тире.

Наприклад, рисунок 2.1 - перший рисунок другого розділу.

Приклад

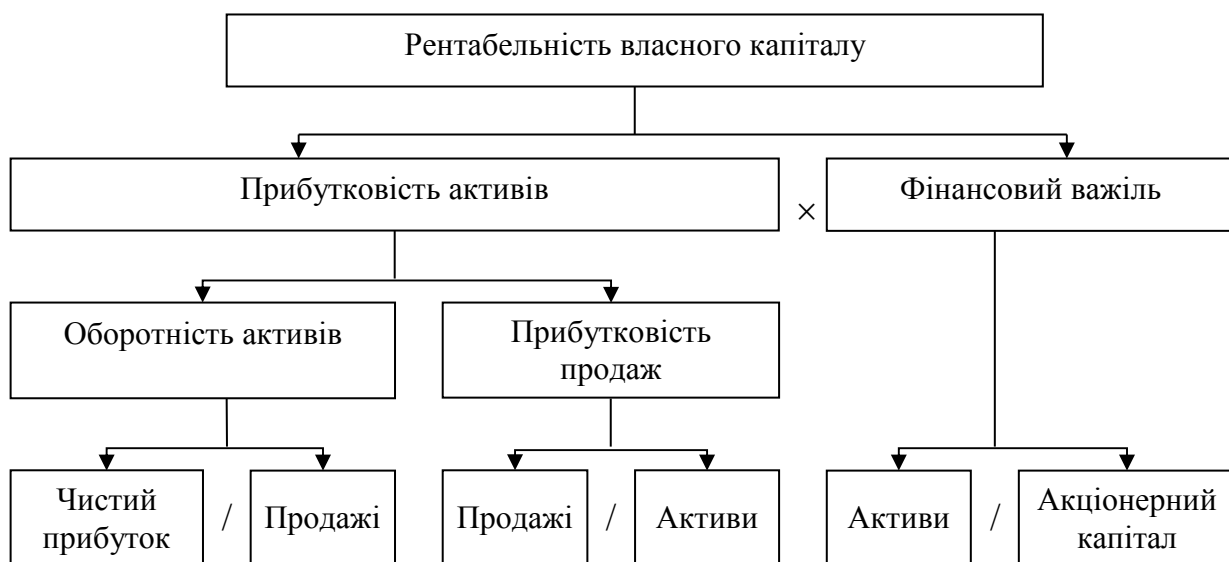

Рисунок 2.1 – Аналіз рентабельності власного капіталу за методом Дюпона

Відстань між ілюстраціями і наступним чи попереднім текстом повинна бути не менша як один рядок.

9.5. Таблиці

Для зручності викладу тексту цифровий матеріал треба оформляти в таблицях.

Таблицю залежно від її розміру слід розміщати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці чи у додатках. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті роботи.

Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, які наводяться в додатках.

Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відділених крапкою. Наприклад, таблиця 1.3 - третя таблиця першого розділу.

Всі таблиці повинні мати назву. Назва має бути короткою і відбивати зміст таблиці. Слово «таблиця» пишуть без абзацного відступу, номер таблиці відокремлюють від його назви тире. Назву таблиці друкують малими літерами (крім першої великої), без крапки на кінці і друкують над таблицею на одному рядку з її номером.

Якщо рядки або стовпчики таблиці виходять за межі формату сторінки, то таблицю поділяють на частини, переносячи частину таблиці на наступну сторінку. При поділі таблиці заголовки колонок на наступній сторінці заміняють відповідно арабськими цифрами, які наведені у додатковому рядку на попередній сторінці.

Слово „Таблиця ...” пишуть один раз ліворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами ліворуч без абзацного відступу пишуть: „Продовження таблиці ...” з вказівкою номера таблиці.

Заголовки колонок таблиці починають з великої літери, а підзаголовки - з маленької, якщо вони становлять одне речення з заголовком.

Підзаголовки, які мають самостійне значення, пишуть з великої літери. На кінці заголовків і підзаголовків таблиці крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки таблиці вказують в однині.

Головка таблиці має бути відокремлена потовщеною лінією від решти рядків таблиці. За необхідності під головкою таблиці додають один рядок для нумерації колонок арабськими цифрами.

Відстань між таблицею і подальшим або попереднім текстом повинна дорівнювати одному рядку.

Приклад.

Таблиця 2.5 - Фінансовий стан корпорацій напередодні перегрупування

Показник	Корпорація <i>N</i>	Корпорація <i>D</i>
1	2	3
1. Кількість акцій, штук	2 000 000	600 000
2. Загальний прибуток, грн	40 000 000	19 200 000
3. Прибуток на акцію, <i>EPS</i> , грн	20	32
4. Курс акції, <i>P</i> , грн	300	200
5. Коефіцієнт <i>P/E</i>	15	6,25

Якщо таблиця переходить на іншу сторінку, її перенесення оформляють у такий спосіб:

Продовження таблиці 2.5

1	2	3
6. Ставка дивідендних виплат, %	87,23	65,14
7. Ринкова вартість, грн	600 000 000	120 000 000

9.6. Переліки

Переліки у тексті позначають одним із способів: арабськими цифрами з дужками, малими літерами української абетки з дужками або знаком дефіс. Допускається подальша деталізація перерахувань. Переліки першого рівня деталізації друкують малими літерами з абзацного відступу, другого рівня - з відступом щодо місця розташування переліків першого рівня.

Перед списком переліків ставлять двокрапку. Текст переліку починають з абзацу, у кінці кожного елемента переліку ставлять двокрапку, а на кінці останнього – крапку.

Приклад. Фінансове оточення підприємства становлять:

- 1) фінансові ринки;
- 2) фінансові інститути:
 - а) банки;
 - б) біржі;
 - в) пенсійні фонди;
 - г) інвестиційні компанії;
 - д) страхові компанії.

Якщо елементи списку складаються із закінчених речень, їх позначають арабськими цифрами і починають з великої літери.

Приклад. До об'єктивних ознак глобалізації фінансових ринків можна віднести наступні тенденції та процеси, що спостерігаються у світовій економіці.

1. Зростання обсягів міжнародної торгівлі товарами і послугами (глобалізація товарних ринків і ринків комерційних послуг).
2. Збільшення масштабів трансграничних інвестицій (глобалізація ринків капіталу).
3. Підвищення числа та обсягів міжнародних злиттів і поглинань.
4. Зростання масштабів діяльності компаній за участю іноземного капіталу на національних ринках. Частка компаній з іноземними інвестиціями в сукупному світовому експорті товарів і послуг збільшилася з 27,6 % до 34,0 %.
5. Посилення ролі великих транснаціональних корпорацій у світовій економіці.
6. Випереджальне економічне зростання в країнах, що розвиваються. Протягом останніх 30 років країни, що розвиваються, демонструють істотно більш високі темпи зростання, ніж розвинені країни.

9.7. Формули і рівняння

Формули і рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, по центру рядка. В одному рядку можна розташовувати тільки одну формулу.

Вище й нижче кожної формули або рівняння треба залишити один вільний рядок.

Переносити формули на наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак операції на початку наступного рядка. Коли переносять формулу на знаку операції множення, застосовують знак (\times).

Розшифровку позначень символів і числових коефіцієнтів, які входять у формулу, треба наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі або рівнянні. Пояснення значення кожного символу і числового коефіцієнта необхідно давати з нового рядка. Перший рядок розшифровки починають словом „де”, без двокрапки, розташовуючи умовні позначення один під одним .

Приклад. На практиці як міру ризику використовують показник дисперсії активу $D(x)$, який визначають за формулою (4.3).

$$D(x) = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (r_i - \bar{r})^2, \quad (4.3)$$

де r_i - i -й рівень значення динамічного ряду прибутковості активу;

\bar{r} - середнє хронологічне значення прибутковості активу;

n - кількість спостережень (рівнів).

Формули мають бути пронумерованими. Нумерувати слід тільки основні формули, на які треба зробити посилання. Формули і рівняння треба нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули, відділених крапкою. Наприклад: формула (4.3) – четверта формула третього розділу. Номер формули позначають на рівні формули в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

9.8. Приклади і примітки

Приклади розташовують відразу після тексту, що вимагає пояснення. Примітки дають безпосередньо після тексту, ілюстрації або таблиці, до яких вони належать. Примітки до таблиці поміщають під лінією, що позначає закінчення таблиці.

Примітку друкують через один інтервал. Слово „Примітка” („Приклад”) пишуть з абзацу, з першої великої літери, не підкреслюючи. Після цих слів ставлять крапку і на тім же рядку з великої літери наводять текст примітки (прикладу).

Примітки нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Одну примітку не нумерують.

Наприклад: „Примітка. Дані щодо обсягу продаж наведені в діючих цінах без ПДВ”.

9.9. Виноски

Якщо в тексті або в таблиці треба пояснити окремі дані, то їх пояснення можна оформляти виносками. Виноски в тексті розташовують наприкінці сторінки, на якій вони позначені, з абзацу і відокремлюють від тексту короткою горизонтальною лінією.

Текст виноска друкують через один інтервал.

Нумерація виносок окрема для кожної сторінки.

9.10. Посилання

Посилання на джерела інформації у тексті позначають порядковими номерами відповідно до нумерації у списку джерел інформації у квадратних дужках із вказівкою номера відповідної сторінки.

Приклад. Цитата в тексті „...у загальному обсязі робочого часу частина інформаційної роботи перевищує 70 % [7, с. 46]”.

У посиланнях на розділи, підрозділи, пункти, ілюстрації, таблиці, формули, додатки вказують їх номер. При використанні посилань необхідно писати: „у розділі 1...”, „на рисунку 2.1...” або „на рис. 2.1”, „у таблиці 3.4...” чи „у табл. 3.4...” „за формулою (2.4)...”, „у додатку Б”.

Зразок оформлення тексту пояснювальної записки дивися у додатку Л.

9.11. Оформлення додатків

Додатки слід оформляти як продовження роботи у вигляді окремої частини, розташовуючи їх у порядку появи посилань на них у тексті. Додатки повинні мати загальну з усією роботою наскрізну нумерацію сторінок.

Всі додатки повинні бути названі у змісті.

Додатки, як структурний елемент пояснювальної записки, починають із окремого аркуша, на якому вгорі, по центру рядка друкують великими літерами слово „ДОДАТОК”.

Додатки позначають великими літерами українського алфавіту, за винятком літер: Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ. Якщо додаток один, його теж позначають як «ДОДАТОК А».

Додаток повинен мати заголовок, надрукований під словом „ДОДАТОК” малими літерами з першої великої симетрично щодо тексту сторінки.

Якщо додатками є копії документів, проспекти тощо, то перед копією варто помістити чистий аркуш, на якому посередині пишуть „ДОДАТОК” і його назву. Сторінки копій нумерують, продовжуючи наскрізну нумерацію.

Ілюстрації, таблиці, формули і рівняння в тексті додатка треба нумерувати в рамках кожного додатка. Наприклад: рисунок Д.3 - третій рисунок додатка Д; таблиця А.2 - друга таблиця додатка А; формула (В.1) - перша формула додатка В.

Навчальне видання

ФІНАНСИ

Методичні вказівки до виконання розрахункового завдання для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» всіх форм навчання

Укладач: П'ЯТАК Тетяна Вікторівна

Відповідальний за випуск Манойленко О.В.
Роботу до друку рекомендував Кучинський В.А.

В авторській редакції

План 2022 р., поз. 322

Підп. до друку Форма 60×84/16. Гарнітура Таймс. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. –1,1. Наклад 50 прим. Зам. № .

Видавничий центр НТУ «ХП»
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 5478 від 21.08.2017 р.
61002, Харків, вул. Кирпичова, 2